

229/53/04

Maa- ja metsätalousministeriö

23.5.2005

MAA- JA METSÄTALOUSHMINISTERIÖN TILINTARKASTUS- KERTOMUS VUODELTA 2004

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa maa- ja metsätalousministeriön tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2004 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tarkastuksen ovat suorittaneet tarkastuspäällikkö, JHTT Väinö Viherkoski ja ylitarkastaja Outi Grönlund. Tarkastukseen sisältyneen EMOTR-osarahoitteisten maaseudun kehittämistoimenpiteiden tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Heikki Kuivanto. Tarkastusta on valvonut tarkastusneuvos Marjatta Kimmonen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut maa- ja metsätalousministeriön tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

► Postiosoite: PL 1119, 00101 Helsinki ► Käyntiosoite: Annankatu 44, 00100 Helsinki
► Puhelin: (09) 4321 ► Faksi: (09) 432 5820

Tulotukien, luonnonhaittakorvausten ja ympäristötukien takaisinperinnät on edelleen vuonna 2004 kirjattu talousarviomenotilin ja liikekirjanpidon menotilin hyvitykseksi. Talousarviolain 3 a §:n mukaan siirtomenojen palautukset eivät voi olla nettobudjetoinnin kohteena ja yleisten määrärahan käyttöaikaa koskevien periaatteiden mukaan menonoikaisuja voidaan kirjata talousarviolille vain kyseisen määrärahan käyttöaikana. Takaisinperintöjä on kirjattu menoarviolin oikaisuksi myös sellaisissa tapauksissa, joissa alkupe-
räinen määräraha ei ole enää ollut käytettävissä. Takaisinperinnät on kirjattu virheellisesti myös liikekirjanpidossa. Ministeriö on ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin vuonna 2005.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi muilta osin säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus ei ole kohdistunut tilinpäätöksen vaikuttavuustietoihin.

Toimintakertomuksessa ei ole esitetty taloudellisuutta ja tuottavuutta koskevia tunnuslukuja eikä näitä korvaavina tietoina kustannus- ja henkilötyövuositietoja osastoittain tai tulosalueittain kolmelta vuodelta. Esitetyjä tietoja ei voida pitää riittävinä. Esitetyt kulutiedot ovat luotettavia lukuun ottamatta rahoituskuluja ja satunnaisia kuluja.

Maksullisen toiminnan vuositulosta kuvaavat tiedot kustannusvastaavuuslaskelmassa ovat luotettavia ja riittäviä.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuusseurannan ja muun laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä erikseen maksullisen toiminnan, peltoalaperusteisten tukien ja EMOTR-osarahoitteisten maaseudun kehittämistoimenpiteiden osalta.

Tarkastuksen perusteella kirjanpitoa voidaan pitää asianmukaisesti hoidettuna lukuun ottamatta tukien takaisinperintöihin liittyvää kirjauskäytäntöä. Ministeriö on ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin vuonna 2005.

Ministeriön kustannuslaskentaa ei ole järjestetty niin, että se täyttäisi talousarvioasetuksen 55 §:n mukaiset vaatimukset. Kustannuslaskennan puutteet ovat vaikuttaneet edellä käsiteltyihin tuloksellisuustietoihin. Ministeriön on ryhtynyt toimenpiteisiin kustannuslaskennan kehittämiseksi.

Maksullisen toiminnan ja peltoalaperusteisten tukien sisäisessä valvonnassa on tullut esiin puutteita, joiden johdosta ministeriön on syytä ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tulotukien, luonnonhaittakorvausten ja ympäristötukien takaisinperinnät on kirjattu talousarvion vastaisesti talousarviomenotilin hyvikseksi myös silloin, kun alkuperäinen määräraha ei ole enää ollut käytettävissä. Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on muilta osin noudatettu.

Tarkastusneuvos

Marjatta Kimmonen

Tarkastuspäällikkö, JHTT Väinö Viherkoski

TIEDOKSI

Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö
Valtiokonttori